

Dezbaterea

"Dialogul Intercultural în Uniunea Europeană: o viziune românească"

9 decembrie 2008

București, Institutul European din România

Marți, 9 decembrie a.c., a avut loc o nouă întâlnire din seria dezbaterilor „*Politicile României*” lansată de Institutul European din România în anul 2008, serie ce își propune ca obiectiv aducerea în prim planul agendei publice a temelor abordate în cadrul proiectului de studii de strategie și politici.

Dezbaterea s-a bucurat de prezența domnului **Virgil Ștefan Nițulescu**, secretar general, Ministerul Culturii și Cultelor, a domnului **Martin Hauser**, director al Departamentului-Catedra UNESCO pentru schimburi interculturale și interreligioase, Universitatea București, a doamnei **Raluca Pop**, coordonatorul campaniei naționale a României pentru 2008 – Anul European al Dialogului Intercultural (Centrul de Consultanță pentru Programe Culturale Europene) și a domnului **Radu Carp**, conf. univ. dr., prodecan în cadrul Facultății de Științe Politice, Universitatea București.

Evenimentul a fost moderat de doamna **Gabriela Drăgan**, director general al Institutului European din România.

Cu prilejul acestui eveniment, a fost prezentat studiul “**Multilingvism și dialogul intercultural în Uniunea Europeană. O viziune românească**” realizat sub egida Institutului European din România în anul 2007 în cadrul proiectului de studii de strategie și politici (SPOS). Studiul a fost elaborat de către un colectiv de autori coordonat de domnul **Radu Carp**: doamna **Manuela Nevaci**, Cercetător științific III, dr., Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan-Alexandru Rosetti” al Academiei Române, doamna **Mariana Nicolae**, conf. univ. dr., Facultatea de Relații Economice Internaționale, ASE, București, doamna **Camelia Runceanu**, doctorand al Univ. București/Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales,

Paris, domnul **Nicolae Saramandu**, prof. univ. dr., Facultatea de Litere, Univ. București; Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan- Alexandru Rosetti” al Academiei Române.

Participanții la dezbateri au exprimat puncte de vedere variate, legate în special de declararea anului 2008 ca Anul European al Dialogului Intercultural și pe valorile multilingvismului într-o Europă extinsă.

Un rol important în campania românească de organizare a dialogului intercultural l-a avut Ministerul Culturii și Cultelor în calitate sa de finanțator și de facilitator cultural, provocarea acestui An European al Dialogului Intercultural fiind reprezentată de necesitatea continuării dialogului între diversele comunități culturale din România. Cu această ocazie a fost evidențiată caracteristica aparte a dialogului intercultural din România, care pune accentul pe încurajarea expresiei culturale care folosește altă limbă decât cea română, spre deosebire de celelalte țări europene unde dialogul intercultural este văzut ca un dialog între religii. A fost subliniată cu această ocazie sărăcia în capacități mentale ale societăților monoculturale cu efecte vizibile asupra dezvoltării economice și sociale. Criza economică riscă totodată să afecteze domeniul culturii, neexistând garanția că România poate susține din punct de vedere economic toate proiectele culturale existente în acest moment.

Domnul Radu Carp a deplâns absența unui obiectiv prioritar al României după integrarea în Uniunea Europeană, subliniind necesitatea unui astfel de proiect. Multilingvismul poate fi un astfel de obiectiv prioritar ținându-se seama de noile realități europene. Extinderea Uniunii Europene și existența mai multor limbi oficiale, care au dus la necesitatea unei mai bune cunoașteri intereuropene, precum și nevoia creării de punți de dialog între Uniunea Europeană și statele din vecinătatea apropiată au dus la proclamarea anului 2008 ca An al Dialogului Intercultural. Vecinătatea României este marcată de existența a numeroase conflicte datorate unei viziuni divergente asupra limbii și religiei, impunându-se astfel o implicare mai activă a României în această zonă pentru a putea oferi culturii din țările învecinate o voce și un aliat în interiorul Uniunii Europene.

Europa nu este un continent unit din punct de vedere cultural. Martin Hauser consideră astfel că Samuel Huntington a avut dreptate atunci când a descris existența unei linii de demarcație civilizaționale între Europa de Est și Europa de Vest. Războiul Rece, în ciuda diviziunilor sale a permis existența unor contacte culturale reciproce, adesea în urma unor inițiative

individuale, care urmăreau construirea unei Europe comune din punct de vedere cultural. Căderea comunismului a marcat și apariția unei noi perioade de libertate culturală amenințată însă de absența surselor de finanțare.

Campania națională a României pentru 2008 – Anul European al Dialogului Intercultural s-a dovedit a fi un succes. Doamna Raluca Pop a prezentat constituirea grupului de lucru pentru pregătirea acestui eveniment. A lăudat cu această ocazie excelenta colaborare dintre diferitele agenții guvernamentale și organizații din mediul privat. Au fost organizate în total 160 de proiecte și s-a realizat și un studiu intitulat „Dialogul intercultural în România”.

Participanții la dezbateri au evidențiat importanța realizării unificării terminologice necesară unei mai bune comunicări și înțelegeri. Multilingvismul are astfel și o valență practică foarte pronunțată – într-o lume în mișcare necesitatea unei comunicări eficiente între oameni aparținând unor arii lingvistice și culturale diferite este evidentă.

Sinteză realizată de

Mihai Sebe

Serviciul Analiză și Studii Europene

Institutul European din România